

Donald Roseens farfar och farmor som de såg ut i mitten av 1970-talet. Oscar Rosén var född 1892 i ett soldattorp i Södra Hestra församling, och Edith Rosén (född Gustafsson) år 1895 på gården Brokulla i Ekeby.

Gården Brokulla där Donald Roseens farmor, Edith Gustafsson föddes 1895. Huset lär vara byggt kring år 1860, och lär alltså ha sett ungefär likadant ut när Edith bodde där.

Den amerikanska familjen samt det svenska paret från Norrahammar. Från vänster: Donald Roseen, därefter de tre barnen Eliana, Alec och Erin, hustrun Debbie Roseen. Till höger står Marita Axelsson (kusin med Donalds pappa) samt hennes man Ingemar Axelsson.

Roseens första besök i Sverige

Amerikanen Donalds farmor Edith växte upp utanför Boxholm

BOXHOLM (LT)

Marita Axelsson från Norrahammar har många släktingar i USA, och hon gladdes mycket åt att hennes kusinson för första gången skulle komma till Sverige. Kusinens farmor växte upp i Brokulla och i Jakobsberg strax utanför Boxholm och i början av juli fick Donald Roseen från Chicago se de platser där hans farmor föddes och växte upp.

Marita Axelsson i Norrahammar strax utanför Jönköping är en släktforskande kvinna som har släkt på andra sidan Atlanten. Hennes pappa, Gunnard Rosén, emigrerade också till Amerika, och efter drygt tio år i Amerika så följde Maritas pappa med en kompis till Sverige.

Denne skulle reda upp en arvsfråga och hade tjuvat på Gunnard om att han skulle göra honom sällskap till Sverige. Det var bara tänkt som ett kort svenskebesök, sedan skulle de återvända.

När far kommit till Sverige fick han för sig att han skulle hälsa på en gammal flickbekant sen tiden innan han emigrerade, men som han därefter tappat kontakten med, berättar Marita. Kärlek uppstod vid återseendet och därför blev han kvar i Sverige.

Marita Axelsson berättar vidare att Gunnard försökte få flickan att följa med ho-

nom tillbaka till USA, men det ville hon inte alls, så därför blev Marita och hennes bröder svenskar.

En emigrerande bror till Maritas pappa blev dock kvar i Amerika och han gifte sig med en svenska som tog sig till det förlövade landet år 1920. Det var en kvinna som kom från boxholmstrakten och som hette Edith Otilia (tilltalsnamn Edith), och nu har ett barnbarn till Edith, plus dennes familj, besökt platserna där hans farmor föddes och växte upp.

Marita Axelsson var förstas inte särskilt bekant med torp och gårdar i boxholmstrakten så hon skrev till Ekeby hembygdsförening och bad om hjälp. Hembygdsföreningen i sin tur kontaktade föreningen Krafttaget som lovade att hjälpa Marita.

På gården Brokulla strax söder om Boxholm bodde i slutet av 1800-talet en familj med många barn. Familjen bestod av fadern Oskar Gustafsson och han var född i Rävtofta 1852. Modern Anna Lovisa Karlsson var född i Fliserud, Trehörna socken år 1863.

Paret fick följande barn:
1. Karl Gustaf Adolf, född 1881, bodde på Eklabo Norrgård (Blåvik socken) och han tycks ha dött där 1959.

2. Anna Maria, född 1886, emigrerade till USA 1905.

3. Selma Olivia Ingeborg, född 1889, dog i Österhärninge 1951.

4. Gerda Elisabet, född

1892, dog i Bandhagen 1983.

5. Edith Otilia, född 1895, emigrerade 1920 till Amerika. Hon reste från Göteborg till New York, och hon blev farmor till den amerikanske besökaren.

6. Ester Valborg, född 1897, dog i Täby 1968.

7. Ivar Gottfrid, född 1900, dog på gården Övrarp (Säby socken) 1974.

8. Valfrid Joakim, född 1902, begick självmord (dränkte sig) 1920.

9. Julia Viktoria, född 1904, emigrerade till Amerika 1922. Hon reste från Göteborg till Storbritannien, och sedan vidare från Southampton till New York.

10. Sigrid Linnea, född 1906, dog i Bromma den 5 januari 1931.

11. Dagmar Cecilia, född 1909, dog på Storgatan 23 i Boxholm 1994. Hon hette då Frostling!

Yngsta barnet Dagmar Cecilia blev hustru till köpmannen Ivar Frostling i Boxholm.

Oskar Gustafsson och hustrun Anna Lovisa flyttade till Jakobsberg år 1910, ett torp beläget bara knappt 400 meter från Brokulla. Oskar tycks ha varit en händig man, för det bör nämligen ha varit han som uppförde ett helt nytt hus vid Jakobsberg. Det nuvarande huset är nämligen uppfört år 1909. I Jakobsberg bodde Oskar och Anna Lovisa kvar tills de dog, och det var därifrån som barnen tog sig vidare i livet när det var dags att flytta hemifrån.

Marita Axelsson berättar

att hon, hennes man Ingemar, samt hennes två bröder med familjer tyckte det var helt underbart att de amerikanska släktingarna äntligen kom till Sverige och hälsade på.

Den amerikanska familjen består av Donald Roseen, hustrun Debbie Roseen, yngsta dottern Erin, sonen Alec och äldsta dottern Eliana. Donalds farfar hette Oscar Rosén och han var bror till Maritas pappa och som alltså hette Gunnard Rosén. Oscar Roseen gifte sig alltså med en flicka från Boxholmstrakten, nämligen Edith Gustafsson!

Marita berättar att hon och hennes man, samt en äldre bror med fru, har träffat den amerikanska familjen förut. De har besökt familjen i Chicago, i september 2008, och Marita ler och säger att "vi blev så förtjusta i dem".

Familjen Roseen från Chicago besökte först London under sin långa resa, och därefter tog de sig till Köpenhamn. I Danmark hyrde de en bil som de tog sig vidare med till Sverige och till Norrahammar.

Tisdagen den 7 juli var de framme hos familjen Axelsson i Norrahammar och två dagar senare gick färden vidare mot Stockholm för den amerikanska familjen. Det var i samband med den resan som det var tänkt att Donald och hans familj skulle få se Brokulla, den gård där hans farmor föddes 1895, och så blev det!

Den 9 juli var tyvärr en grå och regnig torsdag. Paret Axelssons planer var att familjen skulle få imponeras av den vackra vägen från Jönköping upp mot Gränna och att få njuta av utsikten över Gränna och Vättern från Brähehus, men så blev det aldrig då landskapet låg inbäddat i ett grått dis.

Men Axelssons och Roseens kom fram till Brokulla i utsatt tid, och det var förstas en lite omtumlande upplevelse – framförallt för Donald – att få se den plats där hans farmor föddes och växt upp.

Efter att ha studerat Brokulla på lagom avstånd blev det förflyttning till Jakobsberg, den plats som familjen flyttade till 1910. Det blev förstas mycket fotograferande, och funderingar på hur det kan ha sett sig på platserna i början av det förra seklet.

På vägen mot Stockholm hann också den amerikanska familjen med att få se gården Rävtofta, och som ju låg, och ligger, behändigt till utefter den gamla riksväg 32 norr om Boxholm. Oskar Gustafsson, pappan till Edith Otilia som emigrerade, föddes på gården Rävtofta.

Därefter fortsatte familjen Roseens äventyr i Sverige, och vi får hoppas att resan till hotellet på Skeppsholmen i Stockholm gick bra och att de fick ett bättre väder i Stockholm.

Text och bild: KLAS JOHANSSON

Det händer

Evenemangstips i Boxholms kommun

Invigning:

Konst i Sommenbygd
Barnaktiviteter, utställning, filmvisning.
Tid: 8-22, kl 10-16.
Plats: Folkets hus, Boxholm.

Utställning:

Elin Karlsson
Verk av Elin Karlsson, ungdomskulturstipendiat 2015. Ingår i Konst i Sommenbygd.
Tid: 08-24-08-28. Öppet mån, tor kl 10-18, tis-ons, fre 10-15.
Plats: Boxholms bibliotek.

Boxholms affärliv under 1900-talet

Förutom den vanliga utställningen om bruksorten Boxholm presenterar vi i år även en fotoutställning.
Tid: T o m 08-30, ti-sö, kl 10-15.
Plats: Boxholms bruksmuseum.

Besök Ostmästarna

Under Östgötadagarna öppnar vi upp portarna för visning av vårt mejeri. Ostbutik är öppen och vi har även i år en liten marknad med lokala försäljare och det kommer att finnas en hoppel för barnen.
Tid: 09-05, 09-06, kl 10-17.
Plats: Älvsåkersvägen 7.

Mjölksyrade grönsaker och chili

Surkål, syrade morötter och kimchi. Passa på att provsmaka spännande mat! Chilifrukterna från växthusen blir till chilissåser med olika styrka, färg och smak. Över 40 olika sorter!
Tid: 09-05-09-06, kl 10-17.
Plats: Fällhagsvägen 9.

Fladdermusäventyr

Följ med ut och lyssna och spana efter nattens bevingade insektsjägare - fladdermössen! I Boxholm rör sig Svartåns vatten genom spännande bruksmiljöer blandat med naturområden. Här finns goda förutsättningar för flera arter fladdermöss. Följ med på en spännande kvällstur och lyssna och spana efter fladdermöss.
Tid: 15-09-05, kl 20-22.
Plats: Boxholms turistbyrå.

Bärbäcks lillgård

Träffa och klappa gårdens djur. Rid på snälla ponnier eller ta populära bondemärken. Vid bondemärkestagning får man prova olika lantbrukssysslor. Alla som vill får även dessa dagar stöpa sina ljus till sin nästa födelsedagstårta. Naturligtvis hjälper vi till så alla lyckas. Vi kommer också ha försäljning av gårdens produkter.
Tid: 09-05-15-09-06.
Plats: Bärbäcks lillgård.